

Andmekaitse Inspeksioon
info@aki.ee

Teie 12.05.2025 nr 2.2.-1/25/23-2/
Meie 22.05.2025 nr 5.2-2/1058-3

**Eesti Terviseuuringu 2025 käigus kogutavate
isikuandmete töötlemise taotluse puuduste
kõrvaldamine**

Lugupeetud Pille Lehis

Saadame täiendatud ja täpsustatud taotluse „Eesti Terviseuuringu 2025 käigus kogutavate isikuandmete töötlemiseks ja kasutamiseks“ ning vastame välja toodud puuduste osas. Täiendatud taotlus koos vajalike lisadega on lisatud kirjale ning muudatused on eristatavalt märgistatud.

Punkt 1.

Tervise Arengu Instituudi (TAI) inimuuringute eetikakomiteele esitasid TAI ja Statistikaamet taotluse 30. oktoobril 2024. a, mida on mitmel korral antud tagasiside põhjal täiendatud ja uuendatud. 28. aprillil 2025. a saatis TAI eetikakomitee vastuse ja andis põhimõttelise otsuse: „*See uuring oli TAIEK 17. aprilli koosolekul korduvarutelul ja otsustati see kooskõlastada peale täiendavatele küsimustele vastuste saamist:*

1. *palume esitada AKI kooskõlastus;*
2. *palume korrigeerida teavitusleht“.*

Praeguseks on uuringu teavitusleht vastavalt eetikakomitee juhiste täiendanud ja eetikakomitee 15. mai koosolekuks täiendatud teavituslehed edastanud.

Punkt 2. Taotlust on täiendatud. Selgitame, et siseriiklikud küsimused käsitlevad erinevaid teemasid (nt vaimne tervis, tervisemõjurid, tervisesüsteemi rahastamine ja omaosalus jne) ja nendevahelisi seoseid, mistõttu on keeruline konkreetset andmete töötlemise eesmärki välja tuua, kuid taotluses on välja toodud konkreetne näide. Uuringuga saadavad andmed pakuvad mitmekülgset teavet, mis katab mitmed teemavaldkondi [Rahvastiku tervise arengukavast 2020–2030](#), mille täitmist on Sotsiaalministeerium kohustatud igal aastal seirama ja vajaduse korral tegevusi korrigeerima, et seatud eesmärkide täitmine saavutada.

Punkt 3. Taotluse punktis 7 on täpsemalt selgitatud kuidas toimub isiku soovil isikuandmete töötlemise lõpetamine. Isikuandmete kogumist ja töötlemist puudutavates süsteemides on Statistikaametil vajaduse korral võimalik üksikisik andmestikust eemaldada. Kui andmed liiguvad edasi töötamise etappi, rakendatakse neile pseudonüümimist ja edasi töödeldakse andmeid rühmitades ning rakendades muid statistilise analüüsi võtteid ja meetodeid. Kui soovitakse eemaldada üksikkirje pärast töötamise algust, viiakse kogu andmetöötlusprotsess uuesti läbi.

Punkt 4. Taotluse punktis 9 ja lisa 2 välja toodud valimi suurused ja selgitus täpsustatud. Uuringu üldkogumisse kuuluvad kõik Eestis leibkondades elavad vähemalt 15-aastased inimesed. Seega on valimi suurus ligikaudu 8500 inimest. Täpset ja lõplikku töödeldavate

andmete hulka on keeruline hinnata, kuid selleks, et uuringu kvaliteedikriteeriumi tagamiseks on eesmärk töödelda vähemalt 4900 isiku andmeid, mis eeldab 57,6% vastamismäära 8500-st.

Punkt 5. Andmete kogumine toimub IKS § 6 alusel ilma nõusolekuta ja taotluses segadust tekitanud väljendused on korrigeeritud – nii esimesel leheküljel kui punktis 7. Alla 18-aastaste rühma puhul täiendavate andmete kogumisel saame rakendada vajaduse korral erisusi, nt küsida siseriiklikke küsimusi ja teha täiendavaid linkimisi vaid 16–17-aastaste puhul, jättes välja 15-aastased, kelle puhul toimuks siis vaid kohustusliku osaga piiratud andmekogumine.

Punkt 6. Taotlust on täiendatud.

Eesti Terviseuuring 2025 läbiviimine on ajaliselt jaotatud kolme etappi:

I etapp – ankeedi ettevalmistamine – tegevuste algus mai 2024 ja lõpp märts 2025

II etapp – välitööd koos nende ettevalmistusega – tegevuste algus jaanuar 2025 ja lõpp detsember 2025

III etapp – tulemuste töötlemine ja andmefailide koostamine:

- 1) Amet edastab Eurostatile mikroandmed 9 kuud pärast välitööde lõppu – tegevuste lõpp 1. oktoober 2026;
- 2) Amet edastab Eurostatile kvaliteediraporti 3 kuud pärast mikroandmete edastamist – tegevuste lõpp 31. detsember 2026;
- 3) Amet valmistab ette ja avaldab uuringu andmestikud teadlaste keskkonnas – tegevuste ajavahemik jaanuar 2027–31. märts 2027.

Lisaks selgitame: pseudonüümitud andmete kasutamist siseriiklikuks vajaduseks, sealhulgas poliitika kujundamise uuringuteks, saab alustada kõige varem detsembris 2027.a. Varem ei ole võimalik, sest enne seda tuleb uuringu andmete tulemuste avaldamiseks teha andmete standardtöötlust.

Planeeritud on, et 2025. aasta uuringulaine andmestikke saab kasutada teadusuuringuteks kolm aastat ehk kuni 2030. aasta lõpuni. Järgmine Euroopa terviseuuringu laine toimub 2031. aastal. Kui arvestada ettevalmistusaega, sarnaselt 2025. aasta lainega, siis saavad järgmise uuringulaine andmestikud kasutajatele kättesaadavaks alles 2033. aasta lõpuks. Võrdlusanalüüsideks ja -uuringuteks jääb seega kolm aastat ehk kuni 2036. a lõpuni või 2037. aasta alguseni.

Punkt 7. Statistikaameti poolt on [ankeedis](#) küsimustele TE13B, TE13D ja TE14 juurde lisatud märged „siseriiklik“.

Käesolevale kirjale on lisatud:

- Lisas 2 – milles on tehtud korrektuurid.
- Lisa 3 – täiendavalt juurde koostatud.

Kuna Lisas 1 ei ole korrektuure tehtud, siis seda ei ole uuesti esitatud.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Mart Uusjärv
osakonnajuhataja

Lisad:

1. Täiendatud taotlus
2. Korrigeeritud Lisa 2. Administratiivsetest registritest lingitavate andmete koosseis
3. Lisa 3. Terviseuuring 2019 andmete kasutamine

Lisaadressaadid:
Tervise Arengu Instituut
Statistikaamet

Eleri Lapp +372 5913 0684
Eleri.Lapp@sm.ee